

SOKOLSKI DOM ŠKOFJA LOKA

IZ MALEGA RASTE VELIKO, POL STOLETJA SLOVENSКИH VRTCEV

*Potujoča razstava arhitekturne
galerije Dessa*

V četrtek, 17. septembra ob 17. uri,
vas vljudno vabimo v Sokolski dom na
dogodek ob odprtju razstave.

IZ MALEGA RASTE VELIKO, POL STOLETJA SLOVENSКИH VRTCEV

Arhitektura vrtcev ni bila nikoli v ospredju razprav arhitekturne stroke, zagotovo pa je to zelo aktualna tema. Če sta načrtovanje in gradnja slovenskih šol sorazmerno dobro raziskana in publicirana, področje razvoja arhitekturne tipologije objektov vrtcev v Sloveniji sistematično še ni bilo obdelano. Razstava v Dessi je prva, ki obravnava arhitekturo slovenskih vrtcev.

Otroci z odhodom v vrtec iz domačega okolja prvič vstopajo v svet družbe in javnih ustanov, srečujejo se s stavbami drugačnega merila in drugačno organizacijo. Hkrati je to eno najpomembnejših obdobij njihovega razvoja. Zato je tudi izkušnja prostora, ki se v najnežnejših letih vgrajuje v otrokov spomin, eden od temeljnih gradnikov njegove osebnosti. Arhitektura vrtcev je arhitektura, ki vzgaja.

Razstavo Iz malega raste veliko smo decembra 2014 pripravili v arhitekturni galeriji Dessi v Ljubljani.

Razstava predstavlja izbor najznačilnejših objektov slovenskih vrtcev, ki programske in funkcionalne zakonitosti nadgrajujejo v prostorsko in arhitekturno kvaliteto. Sledimo jim od začetkov njihove namenske gradnje skozi celotno obdobje razvoja, različne družbene ureditve in demografska nihanja do danes.

Retrospektivni pregled objektov zajema obdobje od začetka šestdesetih let prejšnjega stoletja, ko so bili v Sloveniji zgrajeni prvi javni vrtci, ter sedemdeseta in osemdeseta leta, ko se je z inštitutom samoprišpevka izgrajevala mreža javnih vrtcev. Ob tem so se razvijali in oblikovali osnovni standardi in pravilniki o njihovih prostorih.

Ob zbiranju razstavnega gradiva se je razkrila širina znanja in inovativnosti, ki so ga v snovanje vrtcev »vgradili« arhitekti, ki so orali ledino na tem področju: Rotija Badjura, Jože Dobrin, Stanko Kristl, Milan Štrukelj.

Pregled sodobnih vrtcev zajema obdobje od konca devetdesetih let do danes, ko se s potrebo po spremembi pravilnikov o prostorih vrtca soočajo tako ti isti arhitekti, ki skušajo v novo zgrajenih vrtcih uvajati sodobnejše pristope pri oblikovanju prostora, kot ti isti, ki se ukvarjajo s prenovo starejših objektov.

Z razstavo, ki potuje po Sloveniji, želimo obenem opozoriti, da prav v današnjem času s pogosto neprimernimi prenovami in energetske sanacijami, ki kažejo kulturno raven današnje družbe, za vedno izginjajo tudi arhitekturno kakovostne stavbe in z njimi naša kulturna identiteta. Prav tako spodbujamo k sodelovanju vse, katerih poti se prepletajo pri načrtovanju, gradnji in življenju vrtcev: načrtovanje kakovostnih prostorov za otroke je večplasten proces, ki zahteva dobro sodelovanje različnih strok. Otroci so s svojo odprtostjo, domišljijo in svobodo najzahtevnější uporabniki arhitekture.

Razstavo sestavlja 24 plakatov s prikazom objektov vrtcev. Z diapozitivi v kukalih je predstavljen kritični pogled na obravnavo kakovostnih objektov v družbi.

Gostovanje razstave v Škofji Loki, ki je tako bogata z zgodovinskimi ambientami, je še posebej pomembno, saj si želimo, da bi bili tudi današnji posegi v prostor, še zlasti pa prostori za vzgojo in izobraževanje kakovostno zasnovani in Ločanom v ponos. Želimo, da je razstava v navdih vsem, ki vplivajo na načrtovanje prostora - tako ustvarjalcem in upravljalcem kot uporabnikom. Seveda z namenom, da poskrbimo za celovit in kakovosten razvoj otroka in družbe kot celote.

Špela Nardoni Kovač, Damjana Zaviršek Hudnik, kustosinji razstave

Program ob odprtju razstave:

17.00 – 17.20

Vrtec Škofja Loka:

Moj vrtec - otroci predstavijo svoje izdelke

17.20 – 17.50

Izr. prof. dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič, univ.dipl.psih.:

**Soustvarjanje spoštovanja otroštva v
prostoru vrtca**

17.50 - 18.10

Mojca Gregorski, Miha Kajzelj, Matic Lašič/
Modular arhitekti: **Prostor kot tretji učitelj,
Vrtec v Poljčanah, Plečnikova medalja 2015**

18.15

**Odprtje razstave Iz malega raste veliko,
pol stoletja slovenskih vrtcev**

Razstava bo na ogled v preddverju Sokolskega
doma do 16. oktobra 2015.

Občina Škofja Loka

SOKOLSKI DOM

baumit.com

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

RADIO
TELEVIZIJA
SLOVENIJA

Radio Slovenija
1. program
Prvi

SOKOLSKI DOM JE V ČASU RAZSTAVE ODPRT: OD TORKA DO PETKA
OD 10. DO 12. URE IN OD 17. DO 19. URE, V SOBOTO OD 9.30 DO 12.30
URE, V NEDELJO OD 9.30 DO 12.30 URE IN OD 17. DO 19. URE.